

การพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้วยโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะ
ของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก

The Ethical Behaviors Development of Students of by Dhamma book
in Improve Learning Ability By Phra-ajahn Mitsuo Gavesako's Project.

แพรวภัทร ยอดแก้ว

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
kiaochaoum@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้วยโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก จำนวน 99 คน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับดี มีพฤติกรรมทางจริยธรรม อยู่ในระดับสูง และพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะ กับพฤติกรรมทางจริยธรรม มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ พฤติกรรมทางจริยธรรม หนังสือธรรมะ พระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก นักศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study The Ethical Behaviors Development of Students of Nakhon Pathom Rajabhat University Satisfaction by Dhamma book in Improve Learning Ability By Phra-ajahn Mitsuo Gavesako's Project.

The sample group are 99 Students . Level of statistical significance used in the analysis is 0.5.

Major findings were as follows :

1. The Satisfaction of Dhamma book of Phra-ajahn Mitsuo Gavesako were at good level and the Ethical Behaviors was at high level at the 0.05 level.

2. The Relationship between the Satisfaction of Dhamma book of Phra-ajahn Mitsuo Gavesako and Ethical Behaviors were a positive correlation at the 0.01 level.

Keywords: Satisfaction, Ethical Behaviors, Dhamma book, Phra-ajahn Mitsuo Gavesako, Student

1. บทนำ

จากแนวคิดและการค้นพบข้อมูลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระยะเวลาที่ผ่านมา พบว่านักเรียน/นิสิต/นักศึกษาที่ได้รับการฝึกสมาธิในลักษณะต่างๆ จะมีผลการเรียนในรายวิชาต่างๆ สูงขึ้นกว่าปกติ มีกระบวนการคิดที่เป็นระบบมากขึ้น มีพฤติกรรมที่สะท้อนถึงความเป็นผู้มีสุขภาพใจดี การให้ผู้เรียนได้เริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยการอ่านหนังสือที่ชอบเป็นระยะเวลาสั้นๆ 5 - 10 นาที ก่อนเริ่มการเรียนการสอนในเนื้อหาวิชาการปกติ นั้น เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้มีสมาธิในการเรียนรู้ได้ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งเป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับและถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นวิธีที่สอดคล้องกับภาพแวดล้อมของการจัดการเรียนการสอนตามปกติในแต่ละสถานศึกษาอีกด้วย เพื่อให้ นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา ได้มีโอกาสได้รับการฝึกสมาธิเบื้องต้น โดยการอ่านหนังสือธรรมะเพื่อผลเฉพาะหน้า คือ การเรียนรู้สาระในรายวิชา และพัฒนากระบวนการคิดได้ดี รวมทั้งเกิดความเข้าใจในการใช้ธรรมะเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นทั้งปัจจุบันและอนาคตในภาวะที่สังคมกำลังมีวิกฤตด้านสุขภาพใจเช่นนี้ ย่อมจะเป็นผลดีต่อสังคมโดยรวม

มูลนิธิมายาโคตมี วัดสุทัศน์วราราม มีดำริที่จะสนับสนุน ครู/อาจารย์ ที่สอนในสถานศึกษา ในระดับมัธยมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษาทุกระดับชั้นปี ในทุกรายวิชา ให้ได้มีโอกาสเข้าร่วมโครงการ โดยการเข้าร่วมวิจัยพื้นฐานหรือสร้างงานวิจัยรูปแบบใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของศิษย์ จึงได้จัดให้มีโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของ พระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก เพื่อเฉลิมฉลองวาระมหามงคลพุทธชยันตี 2600 ปี, การตรัสรู้ธรรมของพระพุทธองค์ (Improve Learning Ability By Phra-ajahn Mitsuo Gavesako's Dhamma book) ด้วยการนำหนังสือธรรมะเล่มเล็กของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก จำนวน 14 เรื่อง มอบให้กับสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวนเท่าที่ต้องการนำไปใช้ในจริง เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษาได้อ่านหนังสือก่อนเรียนประมาณ 5-10 นาที ก่อนการเรียนการสอนปกติและนำข้อมูลการเรียนรู้มาวิจัยหรือสร้างโครงการวิจัย เพื่อพัฒนาการศึกษา โดยมูลนิธิมายาโคตมี ได้ประชาสัมพันธ์และสนับสนุนหนังสือธรรมะ จัดส่งหนังสือธรรมะส่งให้กับครู อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการโดยไม่ค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งรายชื่อหนังสือธรรมะที่มูลนิธิมายาโคตมี ยินดีสนับสนุน มีดังนี้ 1. ปีกะต่ายของงวงสวรรค์ 2. ปิยะโรงของงวงมีความสุข 3. ความสุขสูงสุด 4. ทำใจเป็นธรรม 5. เหตุสมควร ไกรธไม่มีในโลก 6. สาระแห่งชีวิต คือรักและเมตตา 7. สันโดษเคล็ดลับแห่งความสุข 8. ชันตี คือการให้พรแก่ตัวเอง 9. เราเกิดมาทำไม 10. ขณะใครไม่เท่าขณะใจตน 11. โชคดี 12. ใจดีสู้เสือ 13. ยิ้มน้อยๆ ในใจ 14. สุขกาย สุขใจ

มูลนิธิมายาโคตมีได้ให้คำถามวิจัยเบื้องต้นว่า “การให้ผู้เรียนได้อ่านหรือฟังธรรมะจากหนังสือของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก ก่อนการเรียนในเนื้อหาวิชาการตามปกติ ประมาณ 5 นาที จะส่งผลให้ผู้เรียนมีประสิทธิผลของการเรียนรู้ อย่างน้อย 3 ประการ ต่อไปนี้ หรือไม่ เพียงไร” คือ...

- 1) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาที่เรียนเพิ่มมากขึ้นกว่าปกติหรือไม่ เพียงไร
- 2) ผู้เรียนมีกระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์หรือคิดอย่างเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพขึ้นหรือไม่เพียงไร
- 3) ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นเชิงประจักษ์ว่าเป็นผู้มีสุขภาพใจดี อันสะท้อนให้เห็นว่าเป็นผู้มี

คุณธรรมสูงขึ้น หรือไม่ เพียงไร

อนึ่ง ผู้วิจัยมีอิสระที่จะกำหนดคำถามหรือกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพิ่มเติมอีกได้เท่าที่ผู้วิจัยต้องการหรือตามแบบแผนการวิจัยที่ผู้วิจัยออกแบบ จะสามารถทำให้บรรลุผลได้ ขอเพียงผู้วิจัย มีความตั้งใจจริง รายงานผลตามที่ปรากฏจริง และมีความสุขในการทำงานนี้ ก็นับว่าได้ผลคุ้มค่าแล้ว (มูลนิธิมายาโคตมี, 2555)

จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับหนังสือธรรมะในประเทศไทย พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาหนังสือธรรมะจำนวน 6 เรื่อง คือ งานวิจัยของสุกานดา ปานเพชร (2556) พัชรินทร์ มณีขัติย์ (2555) พัชรภาภ ตันติชูเวช และสินินา สุทธิจินดา (2553) จันจิรา จุลภา (2552) ปรีศณี ลิ้มศิริสถาพร (2551) และสุปราณี เทียนเล็ก (2550) ซึ่งงานวิจัยเหล่านี้ศึกษาหนังสือธรรมะในแง่มุมมองของความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือธรรมะ พฤติกรรมการอ่าน พฤติกรรมการซื้อหนังสือธรรมะ และการใช้หนังสือธรรมะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะเข้าร่วมโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก โดยให้นักศึกษาไปกรรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโกอ่านหนังสือธรรมะก่อนเรียนด้วย นอกจากนี้ นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมการสวดมนต์และปฏิบัติธรรมข้ามคืนในโครงการศุภกัณฑ์ธรรม สุขถึงใจของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จากนั้นจึงศึกษาวิจัยถึงการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา เพื่อศึกษาแนวทางในการเพิ่มพลังทางการศึกษาและการพัฒนาคุณธรรมของนักศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน พฤติกรรมทางจริยธรรม รวมทั้งเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล กับระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
4. เพื่อศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้วยโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบระดับความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะและระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
3. เพื่อทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะในโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก และพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
4. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

4. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้วยโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก: ศึกษากรณีของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่เข้าร่วมในโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก ในภาคการศึกษาที่ 1 ปี 2555 จำนวน 132 คน

5. วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้วยโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชั้นปีที่ 3 จำนวน 4 หมู่เรียน ที่เรียนวิชาพิธีกรรมและภูมิปัญญาไทย สอนโดย อ.ญาณภัทร ยอดแก้ว ซึ่งเข้าร่วมในโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก ในภาคการศึกษาที่ 1 ปี 2555 จำนวน 132 คน และการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดที่จะยอมรับได้ว่ามากพอที่จะใช้เป็นตัวแทนของประชากรได้ตามสูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1973: 727) ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ จำแนกตามระดับความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าที่ระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตัวอย่าง 95% โดยยอมให้เกิดความผิดพลาดได้ไม่เกิน 5% จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 99 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่าง จากนักศึกษา โปรแกรมสังคมศึกษา ที่เข้าร่วมในโครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก ในภาค การศึกษาที่ 1 ปี 2555 แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มเลือกมาได้จำนวนตามขนาดกลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 99 คน ตามที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close – ended Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง เพื่อให้ได้ข้อคำถามครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา มี 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยและ ประสบการณ์การอ่านหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ จำนวนทั้งหมด 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามวัดระดับความพึงพอใจในหนังสือธรรมะ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการ ตรวจสอบเอกสาร ตามกรอบแนวคิดความพึงพอใจ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วน (Scale) ตามแบบการประเมินค่า (Rating Scale) โดยใช้การประเมินค่าของลิเคอร์ท (Likert's Scale) ที่ให้ผู้ตอบประเมินค่า (1 - 5) ด้วยการเลือกเพียงคำตอบเดียว ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 35 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .919 ซึ่งครอบคลุมแนวคิด เกี่ยวกับความพึงพอใจในหนังสือธรรมะ 7 ด้าน ดังนี้

1. ลักษณะรูปเล่ม	มีจำนวน 5 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 1 – 5
2. การจัดภาพประกอบ	มีจำนวน 5 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 6 – 10
3. เนื้อเรื่อง-สาระ	มีจำนวน 5 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 11 – 15
4. การใช้ภาษา	มีจำนวน 5 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 16 – 20
5. ข้อคิดและธรรมะ	มีจำนวน 5 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 21 – 25
6. หลักรูปละ 5	มีจำนวน 5 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 26 – 30
7. คุณค่าทางจริยธรรม	มีจำนวน 5 ข้อ	ได้แก่ ข้อ 31 – 35

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามวัดระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมตามแนวคิดเกี่ยวกับการทำบุญในพระพุทธศาสนา เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการตรวจสอบเอกสารแนวคิดเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาโดยยึดแนวคิดและ องค์ประกอบของบุญกิริยาวัตถุ 10 ซึ่งมี 10 องค์ประกอบมาตั้งเป็นข้อคำถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วน (Scale) ตามแบบการ ประเมินค่า (Rating Scale) โดยใช้การประเมินค่าของลิเคอร์ท (Likert's Scale) ที่ให้ผู้ตอบประเมินค่า (1 - 5) ด้วยการเลือก เพียงคำตอบเดียว ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .886 ซึ่งครอบคลุมแนวคิดเกี่ยวกับบุญกิริยาวัตถุ 10 ด้าน ดังนี้ 1. ทานมัย บุญเกิดจากการให้ทาน 2. สีลมัย บุญเกิดจากการรักษา ศิล 3. ภวานมัย บุญเกิดจากการเจริญภาวนา 4. อปจายนมัย บุญเกิดจากการอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่ 5. เวทยาวัจจมัย บุญเกิดจากการชวนชวายเป็นกิจที่ชอบ 6. ปัตติทานมัย บุญเกิดจากการให้ส่วนบุญ 7. ปัตตนาโมทนามัย บุญเกิดจากการ อนุโมทนาส่วนบุญ 8. ธัมมัสสวนมัย บุญเกิดจากการฟังธรรม 9. ธัมมเทศนามัย บุญเกิดจากการแสดงธรรม 10. ทิฏฐุชุกัมม การทำความเห็นให้ตรง

การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ไปทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปตรวจสอบกับผู้เชี่ยวชาญด้านความ พึงพอใจและพฤติกรรมทางจริยธรรม เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องหาความเที่ยงตรงเนื้อหา (Content Validity) และ การใช้ถ้อยคำ (wording) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ แล้วนำข้อเสนอ แนะนำปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมกับการเก็บข้อมูลจริง จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อดูความเข้าใจในแบบสอบถาม ความชัดเจนของเนื้อหา และผู้ตอบสามารถตอบได้ถูกต้องตามความเป็นจริง แล้วจึงนำมาคำนวณหาความสัมพันธ์รายข้อกับ คะแนนรวม (Item Total Correlation) และหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟ่าของคอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) ก่อนนำไปปรับใช้

2. การหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) เป็นการวิเคราะห์ตรวจสอบความสัมพันธ์ สอดคล้องกับคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .36 ขึ้นไป นำไปใช้

3. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามรายด้าน และทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนนาค (Cronbach's Coefficient Alpha) ได้ผลดังนี้

3.1 แบบสอบถามความพึงพอใจในหนังสือธรรมะ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .919 เมื่อวิเคราะห์ตามองค์ประกอบรายด้านได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ลักษณะรูปเล่ม	เท่ากับ	.926
2. การจัดภาพประกอบ	เท่ากับ	.915
3. เนื้อเรื่อง-สาระ	เท่ากับ	.899
4. การใช้ภาษา	เท่ากับ	.901
5. ข้อคิดและธรรมะ	เท่ากับ	.903
6. หลักพระ 5	เท่ากับ	.913
7. คุณค่าทางจริยธรรม	เท่ากับ	.910

3.2 แบบสอบถามพฤติกรรมทางจริยธรรม มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .886 เมื่อวิเคราะห์ตามองค์ประกอบรายด้านได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ทานมัย บุญเกิดจากการให้ทาน	เท่ากับ	.880
2. สีลมัย บุญเกิดจากการรักษาศีล	เท่ากับ	.873
3. ภวานามัย บุญเกิดจากการเจริญภาวนา	เท่ากับ	.879
4. อปายนามัย บุญเกิดจากการอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่	เท่ากับ	.880
5. เวยยาวัจจมัย บุญเกิดจากการชวนชวายเป็นกิจที่ชอบ	เท่ากับ	.879
6. ปัตติทานมัย บุญเกิดจากการให้ส่วนบุญ	เท่ากับ	.880
7. ปัตตานุโมทนามัย บุญเกิดจากการอนุโมทนาส่วนบุญ	เท่ากับ	.880
8. ธรรมัสสวนมัย บุญเกิดจากการฟังธรรม	เท่ากับ	.872
9. ธรรมเทศนามัย บุญเกิดจากการแสดงธรรม	เท่ากับ	.871
10. ทิฏฐชุกกัมม การทำความเห็นให้ตรง	เท่ากับ	.881

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัยให้แก่นักศึกษา
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 99 ชุด คัดลอกเฉพาะตอนที่สมบูรณ์ทำการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาเข้ารหัส (Coding) และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการเปรียบเทียบ เพื่อดูการกระจายของข้อมูลและเพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรในแต่ละหมวดหมู่ของตัวแปร
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้ในการวัดค่าแนวโน้มเข้าสู่ศูนย์กลางของข้อมูล เพื่อทราบข้อมูลที่เป็นตัวแทนของกลุ่ม ใช้แปลความหมายของระดับความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะและระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้คู่กับค่าเฉลี่ย เพื่อแสดงการกระจายของข้อมูล
3. ค่า T – test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 2 กลุ่ม

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะและพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา โปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05

6. สรุปผลวิจัยและอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ได้แก่ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ย และประสบการณ์การอ่านหนังสือธรรมะ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n = 99)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	23	23.2
หญิง	76	76.8
รวม	99	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 21 ปี	22	22.2
มากกว่าหรือเท่ากับ 21 ปี	77	77.8
รวม	99	100.0
เกรดเฉลี่ย		
ต่ำกว่า 3.00	48	48.5
มากกว่าหรือเท่ากับ 3.00	51	51.5
รวม	99	100.0
ประสบการณ์การอ่านหนังสือธรรมะ		
เคยอ่าน	50	50.5
ไม่เคยอ่าน	49	49.5
รวม	99	100.0
รวม	99	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 76.8 มีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 21 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 มีเกรดเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.00 มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 และมีประสบการณ์การอ่านหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา

ความพึงพอใจในการอ่านหนังสือธรรมะ	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความพึงพอใจ โดยรวม	4.71	.46	ดี
ด้านลักษณะรูปเล่ม	4.56	.57	ดี
ด้านการจัดภาพประกอบ	4.41	.59	ดี
ด้านเนื้อเรื่อง-สาระ	4.61	.51	ดี
ด้านการใช้ภาษา	4.58	.53	ดี
ด้านข้อคิดและธรรมะ	4.62	.53	ดี
ด้านหลักพระ 5	4.52	.51	ดี
ด้านคุณค่าทางจริยธรรม	4.55	.54	ดี

ตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.64$) และเมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีความพึงพอใจในระดับดี โดยที่ ด้านข้อคิดและธรรมะ มีระดับความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{x} = 4.62$) รองลงมา ได้แก่ ด้านเนื้อเรื่อง-สาระ ($\bar{x} = 4.61$) ด้านการใช้ภาษา ($\bar{x} = 4.58$) ด้านลักษณะรูปเล่ม ($\bar{x} = 4.56$) ด้านคุณค่าทางจริยธรรม ($\bar{x} = 4.55$) ด้านหลักพระ 5 ($\bar{x} = 4.52$) และด้านการจัดภาพประกอบ ($\bar{x} = 4.41$)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษาจำแนกตามระดับความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะ โดยรวม

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดี	95	96
ปานกลาง	4	4
น้อย	-	-
รวม	99	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะ อยู่ในระดับดี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 96

ส่วนที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมทางจริยธรรม

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมจำแนกตามบุญกิริยาวัตถุ 10

บุญกิริยาวัตถุ 10	ตัวอย่าง พฤติกรรมทางจริยธรรม	\bar{x}	S. D.	ระดับ
1. ทาน	การให้ทรัพย์สิน เงินทอง สิ่งของ ให้หนังสือธรรม ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ให้ผู้อื่น	3.89	.63	ดี
2. ศีล	การรักษาระเบียบวินัย,ถือศีล 5 หรือศีล 8 , การไม่เบียดเบียนผู้อื่น, การบวชพระ บวชเนกขัมมะ	3.59	.76	ดี
3. กาวนา	สวดมนต์,ทำสมาธิ,เจริญวิปัสสนา, แผ่เมตตา,เจริญสติ	3.74	.82	ดี
4. อปจายนะ	ความอ่อนน้อมถ่อมตน,การกราบ,การไหว้,แสดงความเคารพ	4.12	.67	ดี

ตารางที่ 4 (ต่อ)

บุญกิริยาวัตถุ 10	ตัวอย่าง พฤติกรรมทางจริยธรรม	\bar{x}	S. D.	ระดับ
5. เวรยาวัจจะ	จิตอาสา,ช่วยเหลือเพื่อน,ช่วยงานส่วนรวม, ช่วยทำงาน สังคม ช่วยงานวัด	3.83	.73	ดี
6. ปัตติทาน	แผ่ผลบุญหรือความดีที่ทำให้ผู้อื่น, กรวดน้ำ	3.77	.81	ดี
7. อนุโมทนา	ชื่นชม ยินดี อนุโมทนา ในความดีที่ผู้อื่นทำและในบุญ ที่ผู้อื่นทำ	3.98	.71	ดี
8. ธัมมัสสวนะ	ฟังธรรม,ศึกษาธรรม,รับฟังข้อคิดที่ดีงาม, ฟังซีดีธรรม, อ่านหนังสือธรรม	3.55	.86	ดี
9.ธัมมเทสนา	แสดงธรรม,สนทนาธรรม,เผยแผ่ธรรมะ/ข้อคิดที่ดี, ให้ ข้อคิดดีๆ คำแนะนำดีๆ จากธรรมแก่ผู้อื่น	3.42	.95	ดี
10. ทิฏฐุชุกัมม	มีความเห็นถูกต้อง,รู้หลักความดี,รู้หลักคำสอนของ พระพุทธศาสนา,รู้วิธีสร้างสุขที่แท้จริง	3.78	.79	ดี
พฤติกรรมทางจริยธรรมโดยรวม		4.17	.55	ดี

จากตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมโดยรวม อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.17$) และเมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านอปายณะ ($\bar{x} = 4.12$) ด้านอนุโมทนา ($\bar{x} = 3.98$) ด้านทาน ($\bar{x} = 3.89$) ด้านเวรยาวัจจะ ($\bar{x} = 3.83$) ด้านทิฏฐุชุกัมม ($\bar{x} = 3.78$) ด้านปัตติทาน ($\bar{x} = 3.77$) ด้านภาวนา ($\bar{x} = 3.74$) ด้านศีล ($\bar{x} = 3.59$) ด้านธัมมัสสวนะ ($\bar{x} = 3.55$) และด้านธัมมเทสนา ($\bar{x} = 3.42$) มีระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม อยู่ในระดับดี

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา จำแนกตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม โดยรวม

ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดี	69	69.7
ปานกลาง	30	30.3
น้อย	-	-
รวม	99	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม อยู่ในระดับดี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 69.7

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษาจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n = 99)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	\bar{x}	S.D.	t	p
เพศ					
ชาย	23	4.10	.58	2.080	.000**
หญิง	76			2.481	
อายุ					
ต่ำกว่า 21 ปี	22	4.15	.53	.871	.051*
มากกว่าหรือเท่ากับ 21 ปี	77			.918	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	\bar{x}	S.D.	t	p
เกรดเฉลี่ย					
ต่ำกว่า 3.00	48	4.23	.55	.236	.637
มากกว่าหรือเท่ากับ 3.00	51			.236	
ประสบการณ์การอ่านหนังสือธรรมะ					
เคยอ่าน	50	4.24	.56	1.243	.015*
ไม่เคยอ่าน	49			-1.244	

** P < .01 , * P < .05

จากตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ และประสบการณ์การอ่านหนังสือธรรมะ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และ .05

ส่วนที่ 4 ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา

ตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะกับพฤติกรรมทางจริยธรรม โดยรวมและรายด้านของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

พฤติกรรมทางจริยธรรม	ความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะ	
	โดยรวม	
	R	P
พฤติกรรมทางจริยธรรมโดยรวม	.362**	.000
1. ด้านทาน	.259**	.000
2. ด้านศีล	.277**	.000
3. ด้านภาวนา	.263**	.000
4. ด้านอปายณะ	.401**	.000
5. ด้านเวทย์วิจิตร	.339**	.000
6. ด้านปัตติทาน	.428**	.000
7. ด้านอนุโมทนา	.419**	.000
8. ด้านธัมมัสสวนะ	.263**	.000
9. ด้านธัมมเทศนา	.172	.000
10. ด้านทิฎฐุชุกัมม์	.242*	.000

** P < .01 , * P < .05

จากตารางที่ 7 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะกับพฤติกรรมทางจริยธรรมโดยรวมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า ความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะกับพฤติกรรมทางจริยธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกโดยรวม ($r = .362$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรมในแต่ละด้าน พบว่า ด้านทาน ($r = .259$) ด้านศีล ($r = .261$) ด้านภาวนา ($r = .268$) ด้านอปายณะ ($r = .401$) ด้านเวทย์วิจิตร ($r = .339$) ด้านปัตติทาน ($r = .428$) ด้านอนุโมทนา ($r = .419$) และ ด้านธัมมัสสวนะ ($r = .263$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนพฤติกรรมทางจริยธรรม ด้านทฤษฎีซุกัมม์ ($r = .245$) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าด้านธัมมเทสนา ($r = .229$) ไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะ

7. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

จากการรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในแต่ละประเด็น เพื่อให้สามารถไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ดังนี้

1. พฤติกรรมทางจริยธรรม พบว่า นักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมโดยรวม อยู่ในระดับดี และเมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านอุปถัมภ์ ด้านอนุโมทนา ด้านทาน ด้านเวทย์วิจิตร ด้านทฤษฎีซุกัมม์ ด้านปตติทาน ด้านภาวนา ด้านศีล ด้านธัมมัสสวนะ และด้านธัมมเทสนา มีระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม อยู่ในระดับดี

ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมควรสนับสนุนให้นักศึกษา เข้าร่วมโครงการเพิ่มพลังทางการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก ต่อไปในนักศึกษาทุกระดับชั้น เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมให้ดีขึ้น และนิมนต์ให้พระสงฆ์จากวัดอื่นๆ เข้ามาบรรยายธรรมและอบรมการปฏิบัติธรรมให้แก่ศึกษาในมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีโอกาสไปปฏิบัติธรรมที่วัดมากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านภาวนา ด้านศีล ด้านธัมมัสสวนะ และด้านธัมมเทสนา ให้มีระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม อยู่ในระดับดีอย่างต่อเนื่อง

2. ความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะ ของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีระดับความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะ อยู่ในระดับดี และเมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านลักษณะรูปเล่ม ด้านการจัดภาพประกอบ ด้านเนื้อเรื่อง-สาระ ด้านการใช้ภาษา ด้านข้อคิดและธรรมะ ด้านหลักพระ 5 และด้านคุณค่าทางจริยธรรม นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะ อยู่ในระดับดี

เนื่องจากความพึงพอใจส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล เมื่อนักศึกษามีความพึงพอใจที่ต่อการอ่านหนังสือธรรมะ รู้และเข้าใจหลักธรรมะที่สามารถเอามาใช้ในชีวิตประจำวันได้ จึงช่วยพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาให้ดีขึ้น ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ควรสนับสนุนให้มีการอ่านหนังสือธรรมะต่อไป

3. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ และประสบการณ์การอ่านหนังสือธรรมะ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และ .05 สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคล เป็นสิ่งหนึ่งในการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมด้วย

4. การหาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะ กับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา พบว่า ความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจากผลการวิจัยนี้ เป็นเครื่องยืนยันที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นว่า การอ่านหนังสือธรรมะมีความสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นอย่างดี

จากผลการวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การพัฒนานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสังคมปัจจุบัน คือ เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมนั้นเป็นภาระสำคัญที่มหาวิทยาลัยโดยเฉพาะผู้บริหารการศึกษาควรให้ความสำคัญ โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาทุกคณะ ทุกชั้นปีมีโอกาสในการเข้าร่วมโครงการเพิ่มพลังทางการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก และอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถเป็นส่วนเสริมการพัฒนาตนในกระบวนการศึกษาของนักศึกษาได้ คือ การสนับสนุนให้มีการจัดโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวกับจริยธรรม การปฏิบัติธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการจัดเองหรือส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของวัดหรือองค์กรการกุศลต่างๆ ที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกัน เป็นต้น

8. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่มีความสำคัญและอาจมีผลต่อของนักศึกษาโปรแกรมสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เช่น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง บุคลิกภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความฉลาดทางอารมณ์ การยอมรับนับถือตนเอง การรับรู้การสนับสนุนทางสังคม เป็นต้น
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการเพิ่มพลังทางการศึกษา ในโปรแกรมวิชาและคณะอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมและระดับความพึงพอใจต่อการอ่านหนังสือธรรมะของนักศึกษา ที่ได้เข้าร่วมโครงการเพิ่มพลังทางการศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ของประเทศไทย
4. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป หากศึกษาในประเด็นนี้ ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อพัฒนาความพึงพอใจและพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา
5. การวิจัยครั้งนี้เน้นพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมด้วยการอ่านหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป หากศึกษาในประเด็นนี้ ควรศึกษาหนังสือธรรมะของผู้แต่งท่านอื่นๆ และควรเน้นให้นักศึกษาได้พัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมโดยการฝึกปฏิบัติธรรมและเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาให้มากขึ้น

9. เอกสารอ้างอิง

- Yamane, t. , “Statistic; An Introductory Analysis” , 3 rd ed., Time Printers Sdn. Bnd. Singapore, 1973.
- แพรรักษ์ ยอดแก้ว , “ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติธรรมกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของพนักงานบริษัทซัมมิท อีเล็กทรอนิกส์ คอมโพเนนท์ จำกัด” เอกสารในการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ ครั้งที่ 23 อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา, วันที่ 22-24 พฤษภาคม 2556.
- แพรรักษ์ ยอดแก้ว และญาณภัทร ยอดแก้ว, “ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม”, เอกสารในการประชุมวิชาการ ครั้งที่ 7 (หน้า 1272-1282) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. วันที่ 7- 8 ธันวาคม 2553.
- จันจิรา จุลภา. “การวิเคราะห์ประโยชน์บอกเล่าเชิงวัจนปฏิบัติศาสตร์และรูปแบบการเขียนหนังสือธรรมะ : กรณีศึกษา งานเขียนชุดธรรมะประยุกต์สำหรับคนรุ่นใหม่ของ ว.วชิรเมธี”. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2552.
- ปรีศณี ลิ้มศิริสถาพร, “โครงการออกแบบหนังสือธรรมะชุด ธรรมะมินิๆ โดยคุณแม่ช่อมราศิริ ปิณฑะดิษ”. กรุงเทพมหานคร: งานวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. 2551.
- พัชรภา ตันติชูเวช และ สินีนาฏ สุทธจินดา , “การใช้หนังสือธรรมะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชาจิตวิทยาเพื่อคุณภาพชีวิต”. กรุงเทพมหานคร: งานวิจัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. 2553.
- พัชรินทร์ มณีขัติย์, “พฤติกรรมของผู้บริโภคในอำเภอเมืองเชียงใหม่ในการซื้อหนังสือธรรมะทางพุทธศาสนา”. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2555.
- มูลนิธิมาयाโคตมี , “โครงการเพิ่มพลังการศึกษาด้วยหนังสือธรรมะของพระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก”, [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก : <http://www.watpahsunan.org/news/61-improve-learning-ability-by-phra-ajahn-mitsuo-gavesakos-dhamma-book.html> (สืบค้นวันที่: 5 เมษายน 2556) , 2555.
- สุกานดา ปานเพชร, “กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการของหนังสือธรรมะประยุกต์ สำนักพิมพ์ดีเอ็มจี”. ชลบุรี: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยบูรพา. 2556.
- สุปราณี เทียนเล็ก, “พฤติกรรมการอ่านการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือธรรมะประยุกต์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร”. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2550.